

XENIOS

COMMISSIE SPORTIVITEIT & RESPECT



©Hockeyfoto.nu

WWW.XENIOS.NL



1.	Inleiding	blz. 3
2.	Gedragscode Sportiviteit en Respect	blz. 3
	Clublid, ouder of bezoeker	blz. 5
	Scheidsrechter/ spelbegeleider	blz. 5
	Team	blz. 6
	Coach en trainer	blz. 7
	Supporter	blz. 7
	Bestuur en commissies	blz. 8
	Zorg voor omgeving	blz. 8
3.	Toelichting	blz. 10
	a. Hockey en samenleving	blz. 10
	b. Inbedding Sportiviteit en Respect	blz. 11
	c. Commissie Sportiviteit en Respect	blz. 11
	d. Actie	blz. 12

Xenios is een hockeyclub waar sportiviteit, respect, samenwerking en plezier centraal staan en waar eenieder op zijn eigen niveau de hockeysport kan bedrijven in een veilig, open en gezellig sportklimaat.

1. INLEIDING



Xenios is een vereniging met clubgevoel, traditie en een diverse ledenpopulatie. Het is een club die staat voor sportiviteit, plezier, kwaliteit en waardering. Sportiviteit en respect voor mens en omgeving, alsmede een sterke onderlinge betrokkenheid tussen leden vormen het clubkarakter. Xenios biedt plaats aan individueel plezier in de sport maar ook aan de ambitie om te presteren. Deze eigenschappen hebben Xenios een sterk imago bezorgd. Om het clubkarakter te bewaken en aan te sluiten bij de Sportiviteit & Respect campagne van de KNHB worden gedragsregels opgesteld, die samen een gedragscode vormen. De code biedt normen die uiting geven aan de waarden die Xenios wil uitdragen. Die aansluiten bij het gedrag dat Xenios graag terugziet op en om het hockeyveld. De gedragscode geldt voor spelers, trainers, coaches, scheidsrechters, ouders, toeschouwers, coördinatoren en alle andere personen die een rol bij Xenios vervullen.

Deze notitie van de commissie Sportiviteit & Respect van Xenios bevat voorstellen voor beleid op het gebied van sportiviteit en respect. Concreet bestaat het voorgestelde beleid uit gedragsregels of normen die Xenios vanaf het seizoen 2015-2016 als club wenst uit te dragen en waaraan een ieder die lid is van of (als vrijwilliger) werkzaam is bij Xenios zich dient te houden. Xenios zijn wij samen. Het bestaan van regels en een commissie ontslaat individuele leden niet van de eigen verantwoordelijkheden op het vlak van sportiviteit en respect. De commissie Sportiviteit & Respect bestaat uit de volgende leden: Stef Hehemann, Erik Timmermans en Jaap Visser. De commissie Sportiviteit & Respect volgt het KNHB-beleid op het gebied van Sportiviteit & Respect en implementeert dit zoveel mogelijk in de gedragsregels van Xenios.

2. GEDRAGSCODE SPORTIVITEIT & RESPECT



Hoe werken we samen aan een club waar iedereen zich thuis en veilig voelt? Algemeen kan gesteld worden dat Xenios staat voor:

Xenios, dat zijn jij en ik samen
Elkaar respecteren
Neem verantwoordelijkheid, ook voor de materialen
Iedereen is welkom op Xenios
Opruimen doen we allemaal
Sportief gedrag is vanzelfsprekend

Deze uitgangspunten kunnen als volgt worden vertaald. Heb respect voor ieders taak en functie. Niemand heeft altijd gelijk en over alles valt te discussiëren. Maar ten behoeve van een werkbare situatie, houden we ons aan de regels en leggen we ons neer bij beslissingen die genomen worden door mensen die het op dat moment voor het zeggen hebben. Bijvoorbeeld de scheidsrechter. In de wedstrijd heeft de scheidsrechter het voor het zeggen; de teamspelers respecteren zijn/haar beslissing en ook de supporters onthouden zich van commentaar. Bedenk dat de meesten binnen de club onbetaald en in hun vrije tijd hun taken vervullen. Bij werkelijke dwalingen of ernstig onrecht kan hier altijd achteraf via de daartoe geëigende wegen op worden teruggekomen.

Er zijn veel algemeen geldende normen en gedragsregels, maar er zijn er ook die specifiek van toepassing zijn op een bepaalde rol of functie die iemand bij Xenios vervult. Dat kan een (kader)lid zijn, een ouder, een scheidsrechter, een speler, een coach of trainer, een supporter of bestuurder. Algemeen geldende normen zijn bijvoorbeeld: alle betrokkenen bij het spel kennen de spelregels en spelen dit volgens de spelregels; mede- en tegenstanders worden gerespecteerd; er wordt geen fysiek of verbaal geweld gebruikt; de mensen die voor sportiviteit en respect opkomen worden ondersteund. Voor de afzonderlijke rollen gelden daarnaast de volgende normen en gedragsregels.



Clublid, ouder of bezoeker

(Bijna) iedereen weet hoe hij of zij zich in het dagelijks leven hoort te gedragen. Op het werk, op school, in het openbaar en thuis. Bijvoorbeeld: 'wat jij niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet'. We doen het niet altijd, maar we kennen de regels van het spel. Op de club werkt het niet anders. Fatsoenlijk in het veld, langs de lijn, in het clubhuis én bij de clubs waar u te gast bent; kom afspraken na, tijdens wedstrijden, op de training, als u moet fluiten en anderszins. Schelden, vloeken, pesten, intimideren of ander grensoverschrijdend gedrag wordt niet getolereerd. Verder, specifiek voor ouders:

- Leer uw kind dat eerlijk en met plezier spelen belangrijker is dan winnen. Zonder verliezer is er geen winnaar!
- Help uw kind door te bespreken wat goed ging en wat beter kan. Door te oefenen gaat het de volgende keer ook beter.
- Maak uw kind of andere kinderen nooit belachelijk. Geef uw kind geen uitbrander als het een fout heeft gemaakt of een wedstrijd heeft verloren.
- Kinderen leren door na te doen. Applaudiseer voor goed spel van beide teams.
- Moedig uw kind altijd aan om volgens de regels te spelen. Bij de jongste jeugd stemt een goede spelleider de regels af op de spelers.
- Val beslissingen van scheidsrechters niet in het openbaar af. Trek nooit hun integriteit in twijfel.
- Steun alle pogingen om verbaal en fysiek misbruik te voorkomen.
- Blijf buiten de hekken van het veld.
- Accepteer als uw kind geen interesse toont in hockey. Forceer niet.
- Kinderen sporten voor hun plezier en niet voor het uwe.
- Zonder vrijwilligers geen sport. Erken en waardeer de inzet van alle mensen die het sporten van uw kind mogelijk maken.

Scheidsrechter/ spelbegeleider

Wees de baas in het veld, met respect voor alle spelers. Wees duidelijk en onpartijdig. Spreek spelers en supporters aan op ongewenst gedrag. Wijs ze zo nodig terecht. Doe dat op een fatsoenlijke manier. Stimuleer fair play. Verder:

- Ken de regels. Ze wijzigen geregeld! Xenios biedt regelmatig om niet scheidsrechters cursussen aan.
- Hoe wordt gefloten, wordt bepaald op basis van het niveau van de



- spelers; de omstandigheden; het belang van de wedstrijd
- Weet wie u fluit. Kinderen van zeven jaar zitten in een heel andere fase van ontwikkeling dan jonge mensen van 16.
 - Begeleiden als het kan, leiden als het moet.
 - Spelplezier en (te) veel onderbrekingen gaan niet samen.
 - De scheidsrechter heeft een voorbeeldfunctie. Gedraag u sportief, in en buiten het veld.
 - Geef waar mogelijk een compliment voor goed spel.
 - Wees objectief en beleefd bij het constateren van fouten maar wel beslist.
 - Bestraf onsportief gedrag zodat het niet loont.
 - Voor de Jongste Jeugd, tot en met de D achttallen, geldt dat meedoen en leren hockeyen belangrijker is dan winnen. Als een partij veel sterker is, fluit u voor hen strenger en voert u, indien gewenst, aanvullende regels in of past u de regels strenger toe op het sterkere team. Een en ander vindt plaats in overleg met de coaches van de teams.
 - Xenios wijst scheidsrechters aan. Scheidsrechter zijn is niet vrijblijvend. Indien de scheidsrechter niet in staat is te fluiten op de aangegeven tijdstippen regelt hij zelf een adequate, gelijkwaardige vervanging.
 - Ten slotte, voor alle niet-scheidsrechters: steun de scheidsrechters!

Team

Wees een team, samen met de coach(es) en trainer(s). Spelen in een team betekent: samen spelen en trainen; (op tijd) aanwezig zijn bij wedstrijden, trainingen, teamuitjes en -activiteiten; (tijdig) afzeggen voor trainingen en wedstrijden als het echt niet anders kan; verantwoordelijkheid nemen als teamgenoot.

Sluit geen teamgenoten buiten en waardeer ieders positieve kanten. Zorg voor een open sfeer waarin teamgenoten elkaar kunnen aanspreken op gedrag, zij feedback kunnen geven en waarin zij elkaar kunnen stimuleren. Creëer een sfeer waar problemen gezamenlijk kunnen worden opgelost.

Tijdens de wedstrijd beslist de coach over de spelstrategie. De teamspelers volgen de aanwijzingen van de coach op. Tijdens de training bepaalt de trainer welke oefeningen worden gedaan. Verder:

- Speel volgens de regels, speel en train zo goed mogelijk. Met respect voor jezelf en anderen.
- Eerlijk en met plezier spelen is belangrijker dan winnen.



- Accepteer de beslissingen van scheidsrechters. Niet eens met een besluit? Bespreek dat na de wedstrijd en probeer er verbetering in aan te brengen.
- Beïnvloed de scheidsrechter niet door onbehoorlijke taal of agressieve gebaren en woorden.
- Blijf bescheiden bij een overwinning.
- Feliciteer, bij eigen verlies, de tegenstander met het behaalde succes. Bedank, bij eigen winst, de tegenstander voor de wedstrijd.
- Sta boven de onsportiviteit van een tegenstander. Dit is nooit een reden om zelf onsportief te zijn of om medespelers aan te moedigen onsportief te spelen. Wees groot.
- Wijs teamgenoten zo nodig op onsportief of onplezierig gedrag.
- Respecteer het werk van al die mensen die ervoor zorgen dat er kan worden getraind en gespeeld. Dit is niet vanzelfsprekend.

Coach en trainer

Maak duidelijke afspraken met het team en houd uzelf en de teamleden daar aan. Geef iedere teamgenoot aandacht en behandel de spelers gelijkwaardig. Draag bij aan een positieve sfeer met complimenten voor inzet, prestatie en prettige houding. Accepteer geen onsportief of grensoverschrijdend gedrag. Wees bij een thuiswedstrijd gastvrij naar de tegenpartij. Toon respect voor de tegenstanders en respecteer de beslissingen van de scheidsrechters. Zonder hen zou er geen wedstrijd zijn. De trainer is altijd bereid uit te leggen waartoe de oefeningen tijdens de training dienen.

Supporter

Moedig op een positieve manier aan, respecteer beslissingen van de scheidsrechter, onthoudt u tijdens de wedstrijden van (hoorbaar) commentaar op scheidsrechter, coach en spelers. Verder:

- Gedraag u op uw best. Toon respect voor de tegenstanders en respecteer de beslissingen van de scheidsrechters. Zonder hen zou er geen wedstrijd zijn.
- Grove taal draagt niet bij aan het plezier van de spelers, noch het beledigen van spelers, coaches of scheidsrechters. Help mee hockey leuk te houden. Keur elk gebruik van (verbaal) geweld af.
- Uw kinderen zijn geen miniprofs! Ze spelen voor hun eigen plezier, niet voor



dat van u. Maak een kind nooit belachelijk maar moedig het altijd aan.

- Stimuleer spelers om zich aan de regels te houden.
- Applaudiseer voor goed spel van zowel uw eigen team als dat van de tegenstanders.
- Loop niet het veld op.
- Gedraag u sportief. Goed voorbeeld doet goed volgen.

Bestuur en commissies

Houd altijd voor ogen dat ieder clublid gelijkwaardig is als het gaat om speelplezier en veiligheid. Voorkom (de schijn van) voorkeur of partijdigheid als het gaat om keuzes t.b.v. de prestatieambities van de club. Draag zorg voor een open en heldere communicatie: wees transparant in clubregels en -procedures, en sta open voor kritiek en suggesties. Licht een beslissing, liefst mondeling, toe, als de vertegenwoordiger van een team, een ouder of vertegenwoordiger van een andere club daarom vraagt, zonder daarbij in de verdediging te schieten. Al het goede werk staat in het teken van het speelplezier dat hockey biedt.

Zorg voor de omgeving

De commissie Sportiviteit & Respect vraag ten slotte ook aandacht en respect voor de omgeving. Dit geldt niet alleen voor het terrein van Xenios, maar ook voor de directe omgeving daarvan. Samen kunnen wij voor een schone en veilige omgeving zorgen. Een opgeruimde omgeving zorgt voor een opgeruimde sfeer!

- Ga zorgvuldig en netjes om met spullen van de club en anderen.
- Breng terug wat is geleend.
- Meld als er iets kapot is.
- Ruim overal uw eigen afval op en vraag anderen dat ook te doen.
- Achtergelaten eigendommen gevonden? Breng ze naar de wedstrijdtafel of naar het clubhuis.
- Wees terughoudend met autogebruik. Dit kan gevaarlijke situaties voorkomen, is goed voor de leefomgeving en de gasten kunnen beter bij de club terecht. Parkeer in ieder geval op de daartoe bestemde plekken. Dit geldt ook voor de fietsers!
- Honden aan de lijn. Eigenaars ruimen zelf eventuele uitwerpselen van de honden op.



- Rook alleen daar waar anderen er geen last van hebben. In het clubhuis geldt vanzelfsprekend een rookverbod
- Op de club wordt aan personen onder de 18 jaar geen alcohol geschonken. Evenmin mogen zij alcohol in hun bezit hebben.
- Laat de auto staan na drankgebruik.

3. TOELICHTING GEDRAGSCODE



a. Hockey en samenleving

Xenios is in de afgelopen jaren snel gegroeid. Dit vraagt logischerwijs om inzet om de cohesie binnen de club te behouden en te verbreden. Daarnaast zijn maatschappelijke trends ook bij Xenios zichtbaar. Met de toegenomen mondigheid van de burger, heeft deze zich afgekeerd van gevestigde instituties. Mensen en overheden die eerder nog als gezaghebbend werden gezien, worden dat allang niet meer per se. Dit toegenomen zelfbewustzijn en kritisch vermogen heeft enerzijds veel moois gebracht – niemand is tegen kritisch denken of voor jezelf opkomen – maar aan de andere kant van het spectrum is een ander verschijnsel in beeld gekomen: de verruwing van samenleving en omgangsvormen, ook wel 'verhuffering' genoemd. Op straat, school, de werkvloer en/of bij sportclubs: op allerlei plekken zijn mensen die vinden dat zij vooral rechten hebben en minder plichten. Wanneer rechten en ruimte worden opgeëist, gaat dat meestal ten koste van andere mensen. Dit heeft effect op het functioneren van sportverenigingen.

Iedereen die betrokken is bij een sportwedstrijd heeft invloed op een sportief verloop ervan.

Diverse sportbonden hebben inmiddels beleid ontwikkeld dat ongewenst gedrag – en de negatieve beeldvorming daarover – bespreekbaar moet maken en positief verandert. Zo ook de KNHB die een campagne heeft ontwikkeld om Sportiviteit & Respect in de vereniging te promoten. Ook binnen de hockeycultuur is hieraan behoefte. Centraal doel is de hockeyclub een veilige en sociale omgeving te laten zijn, waar iedereen welkom is. Bij Sportiviteit & Respect gaat het niet alleen om excessen. Juist kleine zaken als op tijd komen en afzeggen en een kleedkamer of kantine netjes achterlaten worden benoemd. Maar bovenal gaat het om plezier. Plezier in het spel en de omgang met elkaar, zowel op als rond het veld, plezier beleven aan het deelgenoot zijn van een vereniging, van een sociale, veilige omgeving waar iedereen welkom is om op een prettige manier sport te bedrijven. Diverse hockeyverenigingen zijn inmiddels aan de slag gegaan met het onderwerp. De KNHB levert materiaal zoals posters, kaarten, vlaggen en digitale animatiefilms.

Het zal voor een sportclub niet meevallen een brede maatschappelijke ontwikkeling te stuiten. De commissie Sportiviteit & Respect is er echter van



overtuigd dat iedereen bij Xenios plezier wil hebben, zich veilig wil voelen en zich verbonden weet met de club. Met een gezamenlijk uitgangspunt in de vorm van een gedragscode wordt het makkelijker voor medewerkers, leden en vrijwilligers om zich te committeren aan gewenst gedrag. Hierdoor blijft Xenios een mooie en gezellige club.

b. Inbedding Sportiviteit & Respect

De inspanningen van de KNHB op het gebied van Sportiviteit & Respect zijn vertaald in concrete acties en verwachtingen die verder gaan dan sportiviteit en respect in enge zin. Hierbij wordt van de clubs inzet en regie verwacht. Het thema Sportiviteit & Respect mag als een integraal onderdeel worden beschouwd van hetgeen een vereniging wil bereiken. Het is dan ook belangrijk om het onderwerp een vaste plaats te geven in het beleidsplan van de vereniging. Het moet terugkomen in onder meer de vrijwilligersaanpak en de opleiding en begeleiding van trainers en scheidsrechters, maar ook in de organisatie en uitvoering van het tuchtrecht. De verenigingsbestuurders moeten begrip en inzicht hebben in de manier waarop Sportiviteit & Respect bijdraagt aan de mate van succes van de gestelde doelen en van de club. Daarbij hoort een duidelijk beeld van de kernwaarden van de vereniging. Van de gewenste omgangsvormen op de club. Van de manier waarop mensen elkaar aanspreken. Van de wijze van straffen en belonen van leden. Betrokken entiteiten binnen Xenios:

- Het bestuur (en daarmee marketing)
- Scheidsrechterscommissie
- Communicatie (intern/extern)
- Vertrouwenspersoon
- Technische commissie + aanvoerders/technisch coördinatoren/trainers (zowel senioren als junioren) + materiaalcommissie
- Evenementencommissie
- Tuchtcommissie
- Vertegenwoordiger ouders en ouderbegeleiders/coaches
- Accommodatiecommissie (gebouw)

c. Commissie Sportiviteit & Respect

Het is essentieel dat de commissie Sportiviteit & Respect een duidelijke plaats heeft binnen de vereniging. Rol, functie, (meetbare) doelen en



bevoegdheden van de commissie moeten nog nader worden bepaald. Samenwerking met eerdergenoemde entiteiten staat centraal.

Taken van de commissie zijn:

- Uitvoeren Sportiviteit & Respect-beleid in samenwerking met de betrokken commissies
- Samenwerking met vertrouwenspersoon mediation/coaching
- Afstemming en integratie beleid samen met bestuur en commissies Xenios
- Voorlichting/algemene communicatie
- Resultaten communiceren
- Creëren van draagvlak voor het Sportiviteit & Respect-beleid
- Organisatie workshops Sportiviteit & Respect

De commissie kan door het bestuur worden ingeschakeld. Indien nodig en/of gewenst zal een meldpunt Sportiviteit & Respect worden gecreëerd. Hierop binnengekomen meldingen van zowel leden als gasten kunnen door de commissie in behandeling worden genomen, die vervolgens contact zoekt met de betrokkenen. De commissie brengt hierover verslag uit aan het bestuur. De commissie ziet zichzelf als een platform waarin beleid nauw wordt afgestemd met andere commissies en kennis, ervaringen en ideeën worden gedeeld. Als sportiviteit en respect in het geding zijn kunnen de commissieleden een brugfunctie vervullen tussen leden, spelers, scheidsrechters en andere bij de club betrokken partijen.

d. Actie

De commissie Sportiviteit & Respect kan niet zonder de input en steun van de andere commissies. Met vertegenwoordigers van de meeste commissies is inmiddels gesproken. De commissies wordt verzocht hun ideeën en aanvullingen te geven op de in deze notitie beschreven basisregels. Wanneer deze input is verwerkt en het bestuur zijn goedkeuring aan de basisregels heeft gegeven, zullen code en regels worden gecommuniceerd ('Hoe werkt het bij Xenios?') richting leden en bezoekers en uiteindelijk geïmplementeerd in het beleid van de club.

De belangrijkste rol wordt vervuld door de trainers, coaches en teambegeleiders. Zij hebben het meest te maken met spelers, ouders,



supporters en scheidsrechters. Trainers, coaches en teambegeleiders zullen gezamenlijk moeten optrekken en aan het begin van het seizoen een sessie moeten organiseren met de kinderen/spelers. Het team gaat afspraken maken waarbij de basisregels gelden als leidraad. Kinderen (en ouders) kunnen vervolgens gedurende het seizoen worden aangesproken op gedrag. Ook de ouders krijgen de gedragsregels. De commissie Sportiviteit & Respect levert input voor zo'n afspraken- en koersbepalingssessie aan het begin van het seizoen. Dat doet zij middels een handboek; andere vormen van ondersteuning kunnen t.z.t worden bepaald. De trainer, coach of ouderbegeleider kan de commissie dus altijd benaderen voor hulp. Maar trainer, coach of ouderbegeleider zijn de spil, de ambassadeurs van de opvatting Xenios over 'fatsoenlijk doen'.